

مباحثی پیرامون امام شناسی

جلد ۱

مؤلف: حجت الاسلام و المسلمین سید محمد مهدی میر باقری

تهیه و تنظیم: مؤسسه فرهنگی هنری دارالمعارف

کلیه حقوق محفوظ می باشد

قم، خیابان ۴۵ متری صدوق، کوچه ۸، پلاک ۱۱

قم، خیابان توحید، توحید ۱۴، پلاک ۱۴

تلفکس: ۰۲۵۱-۲۹۱۲۸۶۹ همراه: ۰۹۱۲۱۰۸۵۸۲۰

پایگاه اطلاع رسانی: www.Darolmaaref.ir

Email: Info@Darolmaaref.ir

کد پستی: ۳۷۱۶۶-۷۷۷۵۸

سرشناسه: میرباقری، سید محمد مهدی؛

عنوان و نام پدیدآور: مباحثی پیرامون امام شناسی / مولف: سید محمد مهدی

میرباقری؛ تهیه و تنظیم: مؤسسه فرهنگی هنری دارالمعارف

مشخصات نشر: قم: بیلاق سبز، ۱۳۹۳.

مشخصات ظاهری: ج ۲، ۹۱/۵ × ۱۹ س. م.

فروست: ره پویه.

شابک: دوره: ۶-۰۰-۹۴۵۴۰-۰۰-۲: ۹۷۸-۶۰۰-۷۵۶۸-۰۰-۲

وضعیت فهرست نویسی: فیا

یادداشت: چاپ قبلی دارالمعارف، ۱۳۸۸.

موضوع: امامت

موضوع: ولایت

شناسه افزوده: مؤسسه فرهنگی هنری دارالمعارف

رده بندی دهکده: ۱۳۹۱ م ۹ م ۱۲ / ۲۲۳ BP

رده بندی دیویی: ۲۹۷

شماره کتابشناسی ملی: ۳۵۵۶۰۰۰۰



شناسنامه

نام کتاب: مباحثی پیرامون امام شناسی

تهیه و تنظیم: مؤسسه فرهنگی هنری دارالمعارف

مؤلف: حجت الاسلام و المسلمین سید محمد مهدی میرباقری

ناشر: بیلاق سبز

نوبت چاپ: اول / ۱۳۹۳

شمارگان: ۱۰۰۰

قطع: پالتویی

شابک دوره: ۶-۰۰-۹۴۵۴۰-۰۰-۲: ۹۷۸-۶۰۰-۷۵۶۸-۰۰-۲

شابک: ۲-۰۰-۷۵۶۸-۰۰-۲: ۹۷۸-۶۰۰-۷۵۶۸-۰۰-۲

فهرست مطالب

پیشگفتار

مقدمه

جلسه: ۱

ولایت معصومین (ع) طریق تحقق توحید

۱- «مقام توحید» (مقام ولایت)، کمال نهایی خلقت

۱/۱ - «مقام توحید» به معنای «پذیرش تام ولایت» و «به مقام رضا رسیدن»

۱/۲ - «مقام ولایت» و «مقام اخلاص تام» تمیز دیگری از «مقام توحید»

۱/۳ - ذو مراتب بودن مقام ولایت (ایمان)

۱/۴ - ارادی بودن نیل به مقامات ولایت

۱/۵ - ملازم بودن «مقام توحید تام» با «مقام خشوع تام»

۱/۶ - موضعگیری انسان نسبت به ولایت، اصلی ترین عمل در رسیدن به مقام توحید

۲- ولایت معصومین (ع) طریق نیل به مقام توحید و اخلاص تام

۲/۱ - راهیابی معصومین (ع) به مقام توحید

۲/۲ - پذیرش ولایت معصومین (ع) طریق درک مقام توحید

۲/۳ - پذیرش تام ولایت خداوند توسط معصومین (ع) علت مجرای توحید قرار گرفتن آنها

۲/۴ - منزلت و مقامات معصومین (ع)

۱/۵ - ولایت معصومین (ع) ادامه و طریق جریان توحید

۲/۶ - دین مناسک جریان ولایت

۳- ولایت معصومین (ع) در آیه آیات و روایات

۳/۱ - آیه فطرت در آیات نیل از ولایت معصومین (ع) جزو توحید است

۳/۲ - آیه ۱۱۰ سوره مبارکه که در روایات ذیل آن

جلسه: ۲

خاستگاه و ضرورت امامت

مقدمه

اصل بحث: طرح نگاههای مختلف در باب ضرورت و خاستگاه امامت

۱- نگاه اول: امامت، «منصبی اجتماعی» جهت سرپرستی مسائل بشر

۱/۱ - تحلیل و بیان لوازم نگاه اول

۲- نگاه دوم: امامت، «منصبی الهی» برای تأمین «ت نیازهای معنوی»

۲/۱ - مبادی و پیش فرضهای نگاه دوم

۲/۲ - نتایج و پیامدهای نگاه دوم (دو بخشی شدن نقش امامت)

۲/۳ - طرح دیدگاههای مطرح پیرامون ضرورت شکل گیری جامعه

- طبیعت انسانها مبنای شکل گیری جامعه

- میل به استخدام مبنای شکل گیری جامعه

۲/۴ - مقایسه اجمالی نگاه اول و دوم

۲/۵ - لوازم و پیامدهای دیدگاه دوم بر عرفان، اخلاق و فقه

۳- نگاه سوم: امامت، «منصبی الهی» جهت سرپرستی «عبادت»

۳/۱ - امام (ع) طریق وقوع عبادت

۳/۲ - مفهوم عبادت

۳/۳ - مفهوم سرپرستی عبادت به وسیله امام (ع)

۳/۴ - نحوه سرپرستی عبادت بوسیله امام (ع)

۴- رابطه امامت و حیات اجتماعی بر اساس نگاه سوم

۴/۱ - وجود و مفهوم سه نوع عبادت «فردی، اجتماعی و تاریخی»

۴/۲ - امام (ع) محور ارتباط نظام خلقت و حلقه اتصال همه عوالم به خدای متعال

۴/۲ - مفهوم پرستش تاریخی

۵ - شکل گیری در جریان پرستش تاریخی حق و باطل

جلسه: ۲

دامنه و گستره امامت

۱ - بیان ضرورت و اهداف امامت در قالب طرح دیدگاهها

۱/۱ - دیدگاه مادیگرایانه

۱/۲ - دیدگاه رایج (حکما و متکلمین اسلامی)

۱/۳ - دیدگاه نظام ولایت (مختار)

۲ - دامنه و گستره امامت (کل نظام خلقت در همه مراحل تکامل)

۲/۱ - وجود اقتضائات و میل به کمال در سطوح مختلف نظام خلقت

۲/۲ - وجود اراده و حیات در همه نظام خلقت

۲/۳ - وجود سطوح مختلف اراده و حیات در نظام خلقت

۲/۴ - هماهنگی اقتضائات و تناسبات مفطور در نظام خلقت

۲/۵ - ضرورت سرپرستی اقتضائات و تناسبات نظام خلقت به سمت غایت (کمال)

۲/۶ - سرپرستی بر محور عبودیت تنها طریق سرپرستی هماهنگ و به سمت کمال

۳ - امکان و محدودیت تخلف اراده‌ها و جریان امداد آنها از سوی خدای متعال

۳/۱ - حرکت به سمت کمال و ضرورت سرپرستی فرع بر وجود

«اراده حیات» در سطوح مختلف نظام خلقت

۳/۲ - تناسب و هماهنگی اراده‌ها با مصلحت کل نظام خلقت

۳/۳ - وجود تناسبات جریان دو ولایت حق و باطل در نظام خلقت

۴ - وجود «ای» و «ای» های هماهنگ، پایگاه ضرورت و سرپرستی واحد به سمت هدف واحد

۴/۱ - امام (ع) در «نقشه» سرپرستی عبادت و رشد کل نظام خلقت

۴/۲ - اراده امام (ع) تنها «ای» از راه هدایت به سمت کمال و غایت واحد

۴/۳ - ضرورت یک امام (ع) و «ای» برای هدایت اراده‌ها و اقتضائات کل نظام خلقت

۴/۴ - ارتباط و تبعیت از تنها طریق رشد و کمال

۴/۵ - ولایت امام، طریق جریان ولایت الهیه

۵ - ضرورت «محور» برای هماهنگی و سرپرستی «برای» های مخاطبات

۵/۱ - امام (ع) «برای» کل نظام خلقت

۵/۲ - خلقت کل نظام خلقت متناسب و برای رشد و توسعه عبادت امام

۵/۳ - معنا و مفهوم هماهنگی کل نظام خلقت بر محور امام

۵/۴ - امام (ع) طریق سرپرستی و جریان خیرات برای کل نظام خلقت

۶ - وجود مقدس نبی اکرم (ص) محور خلقت تکوینی کل نظام خلقت

جلسه: ۴

سرانجام و نتایج امامت

مقدمه: خلاصه مباحث گذشته

۱ - جریان معصیت (و استکبار) و امداد آن

۱/۱ - ضرورت اراده‌های منفی و نحوهی امداد آنها

۱/۲ - اشتداد و توسعه جریان معصیت «الی یوم الوقت المعلوم»

۱/۳ - سرانجام جریان معصیت و استکبار

۲ - جریان تحقق عبادت و تناسبات آن*

۱/۲ - میل به عبودیت، اصلترین میل

۲/۲ - ملکوتی شدن لذتهای مومن

۲/۳ - تحقق عبادت فراگیر در عصر ظهور و برکات آن

۲/۴ - شکل گیری همه‌ی روابط و تصرفات بر محور عبودیت در عصر ظهور

۲/۴/۱ - مراتب تصرفات انسان

۲/۴/۲ - ذو مراتب بودن پدیده‌ها

۲/۴/۳ - تصرفات هماهنگ با ولایت (عبادت) شرط مسخر شدن مراتب عمیق پدیده‌ها

۹۲	۲/۵ - عصر ظهور، عصر تجلی ولایت
۹۲	۲/۵/۱ - مراحل و مراتب ظهور ولایت
۹۲	۲/۵/۲ - درک طعم ایمان و ولایت به شکل اجتماعی در عصر ظهور
۹۳	۳ - تحقق ولایت و تولی ملکوتی در عالم، نتیجهی امامت امام(ع)
۹۴	۳/۱ - جریان امامت (ولایت) جریان اصلی و غالب خلقت
۹۵	۳/۲ - امامت امام، اساس دین و طریق جریان آن
۹۶	۳/۳ - امام(ع) اساس اتمام حجت‌ها (و نه برهان و استدلال)
۹۸	۳/۴ - ولایت امام(ع) مجرای تام ولایت الله
۹۸	۳/۵ - انحلال دستگاه معصیت در دنیا و محاصره کردن آن در جهنم بوسیله امامت امام
۱۰۰	۳/۶ - «عصر ظهور، بهشت و درجات آن»، نتیجهی امامت
۱۰۱	۴ - ولایت امام(ع) طریق جریان ولایت و وقوع عبادت
۱۰۱	۴/۱ - ضرورت ترمیم جریان خلقت، تاریخ، جامعه و انسان بر محور امامت
۱۰۱	۴/۲ - ضرورت بازگشت همه ارتباطات و تصرفات (تولی‌ها) به عبادت
۱۰۵	۴/۳ - معنای «شفاعت»
۱۰۶	۵ - «عبادت»، موضوع مدیریت و سرپرستی اجتماعی

انقلاب اسلامی ایران توان بالقوه اسلام در پاسخگویی علمی و قاطع به تمامی شبهاتی را که به طور طبیعی برای محققان و حقیقت جویان مطرح می گردد و یا شبهاتی که دشمنان، مغرضانه و با استفاده از ابزار های علمی روز، علیه اسلام ایجاد می نمایند، به قدرت بالفعل تبدیل نمود.

سرعت و پیشرفت این تحول شگرف به اندازه ای بود که علاوه بر خشتی نمودن اکثر توطئه های فرهنگی، تبلیغی دشمنان که بر قالب ناتوی فرهنگی و مجهز به تمام علوم و ابزار در جریان است - ضمن آموزش، جهت استفاده صحیح از ابزار علمی و فنی روز، راه های گیری درست از آنها را به مردم جهان نیز ارائه نماید؛ تا زمینه ی توسعه ی فرهنگ دینی، اسلامی - را که از آرمانهای نظام مقدس - معنوی اسلامی است؛ فراهم گردد.

آسیب شناسی مدرنیته نشان می دهد، نظام های سلطه گر، گروه های فرصت طلب و ادیان و مذاهب واپسگرا با بهره گیری از وسایل و تجهیزات مدرن تبلیغی و نیز اطلاع رسانی فنی و علمی از نیاز شدید انسان به معنویات به ویژه عبودیت خداوند، سوء استفاده نموده و به نشر افکار و عقاید انحرافی خود پرداخته و موجب گمراهی انسان های نا آگاه می شوند.

از این رو مسئولیت همگان خاصه سازمان ها و نهاد های فرهنگی در ضرورت اطلاع رسانی صحیح و به موقع به همه ی افراد جامعه روشن می گردد.

انتشارات دارالمعارف وابسته به موسسه فرهنگی هنری دارالمعارف با همکاری بنیاد معارف انقلاب اسلامی در راستای اجرای برنامه های راهبردی خود مبنی بر انجام فعالیت های متفاوت فرهنگی و پرهیز از فعالیت های تکراری و موازی، پرداختن به موقع به شبهات القایی دشمنان در حوزه دین، فرهنگ دینی را از سویی و تعامل، همفکری و همکاری با سازمانها، نهادها و موسسات فرهنگی را از سوی دیگر از اهم فعالیت های خود میداند، در همین راستا "سلسله مباحث پاسخ به شبهات روز جوانان" (ازجمله کتابچه حاضر) را که حاصل سالها پژوهش استاد حوزه های مربوطه می باشد، در اختیار این موسسه قرار گرفته، چاپ و در دسترس جوانان و دانشجویان حوزه و دانشگاه قرار میدهد.

این اقدام اگر چه گامی کوچک است، اما می تواند در تهیه و تامین دستمایه های فکری، علمی، فرهنگی و تبلیغی به ویژه برای مبلغان دینی و روحانیون مستقر در پایگاه های تبلیغی سراسر کشور مفید و موثر باشد و پرده از چهره مکاتب و

مذاهب گوناگون بشر ساخته و عرفان های کاذب انحرافی کنار زده تا چهره ی زیبای اسلام ناب به نمایش درآید.

امید است این توفیق بخشی از اهداف مقدس توسعه ی فرهنگ دینی را محقق سازد.

در این اثر موضوع امامت انبیا و رهبران معصوم از نظر علمی فرهنگی، سیاسی و اجتماعی مورد بحث و بررسی قرار گرفته است و روشن میشود که دایره ی امامت همه عرصه های زندگی انسان - اعم از معاش و معاد و حوزه های ظاهری و باطنی و حوزه زندگی فردی اجتماعی و تاریخی - را شامل میشود؛ از این روی، به تمامی شبهات مربوط به حاکمیت رهبران معصوم پاسخ داده می شود.

و من الله التوفیق و البقیه التامه
شهر مقدس قم، انتشارات دارالمعارف، محرم الحرام ۱۳۸۱

بحثی را که در پیش روی دارید، متن سخنان حضرت حجت الاسلام والمسلمین سید محمد مهدی میرباقری پیرامون شناخت امام می باشد که در دوره آموزش تخصصی مؤسسه مهدویت در قالب کلاسهای امام شناسی طی هفت جلسه در سال ۱۳۸۳ ارائه گردیده است.

جلسه ۱، تاریخ: ۱۳۸۳/۹/۹

جلسه ۲، تاریخ: ۸۳/۹/۱۶

جلسه ۳، تاریخ: ۱۳۸۳/۹/۲۳

جلسه ۴، تاریخ: ۱۳۸۳/۹/۳۰

جلسه ۵، تاریخ: ۱۳۸۳/۹/۳۰

جلسه ۶، تاریخ: ۱۳۸۳/۱۰/۱۶

جلسه ۷، تاریخ: ۱۳۸۳/۱۰/۲۱

در تنظیم این مجموعه سعی گردیده مباحث ارائه شده بدون هیچگونه دخل و تصرفی ارائه شود. و تنها ویراست اولیه، عنوان بندی و مستندسازی روایات بر روی مباحث صورت گرفته است.

امیدواریم طرح و ارائه این گونه مباحث، گامی در جهت تعمیق معارف شیعی باشد.

از نظرات اساتید و پژوهشگران محترم برای تکمیل این بحث استقبال می نمائیم.

مؤسسه فرهنگی دارالمعارف